

## KUNST EN LETTEREN.

Concertgebouw.

### Rachmaninoff.

Op het laatste abonnements-concert deed zich hooren als pianist en als componist de Rus S. W. Rachmaninoff, in 1873 geboren in het gouvernement Nowgorod en leerling (van 1882—1885) van het conservatorium te St. Petersburg en (van 1885—1892) van dat te Moskou.

Rachmaninoff maakt met zijn basterdeloos ovaal gelaat en kort geknipt licht bruin haar, zijn slanke gestalte en eenvoudige bewegingen bij zijn optreden den indruk van een man, die het alleen te doen is om de kunst en haar eerlijke beoefening en dus alle romantische of decadente aanstellerij vermaakt. En zijn spel is luermode in overeenstemming.

Geen effectbejag door schrille tegenstellingen in rythmiek en dynamiek, door te veel het zegevieren over de moeilijkheden van de techniek te laten uitkopen, door pretentiefus naar voren dringen van de thema's, maar een warm gekleurde en gevoelig genuanceerde voordracht, eenvoudig zingen van de motieven, zeldzaam weigeëvenredig crescendoeren, zonnor en inposant forte spelen in een bijzonder geacheveerde, schitterende en soepele mechaniek.

Doch niet zoo veel wij wel wilden, konden wij van deze schoone ei enschappen genieten. Het werk zijner keuze liet dit niet toe. 't Was

een Concert (no. 2 opus 18) van eigen compositie, waarbij het concerteerend instrument evenwel al erg weinig als eigenlijk solo-instrument optrad en eerst in het derde deel den pianist in de gelegenheid stelde om ons een oordeel over zijn waarde te laten vormen.

Het opus vertoont verwantschap met het werk van 's meesters landgenoot Tschalkowsky wiens Symphonie Pathétique het programma opende — zoowel in uiterlijk als in innerlijk wezen. Het eerste deel „Moderato”, beginnend met een paar maten van 't eerste motief voor piano solo „draagt een teeder hartstochtelijk karakter”, het tweede „Lento” is elgisch even onderbroken door een geagiteerd tegen-thema. Na een zeer korte Inleiding voor orkest zet de fluit het hoofdthema in, de piano treedt op als principaal accompaneerend instrument, 't orkest dan de piano nemen het thema over, deze is eerst voornamelijk door de violen begeleid, later, bij de herhaling van 't motief, door de lage strijkinstrumenten, waardoor de piano veel meer op den voorgrond treedt. Het gemelde tweede motief hoort men eerst in 't klavier, dat door dit en 't geheele orkest tot een krachtig maar wat brusque i. i. gezwollen, waarop een kort Cadenza (voor piano) volgt. De herhaling van motief 1 maar gevarieerd qua instrumentatie besluit dit deel. Het derde deel „Allegro Scherzando” is zeer levendig en vangt aan met een Mazurka-achtig motief door 't orkest even begeleid, door de piano ingezet. Heel mooi hier tegen doet een zoetvloeiende „Zanggroep” van ietwat teeder-somber en aard eerst aan de altén, dan aan 't klavier gegeven.

Den indruk van het eerste motief zou zij verdringen, liet dit zich niet plotseling weder hooren door 't orkest, vervolgens door de piano, dan door de strijkers aangeheven. Met een krachtige herhaling van Thema II, door 't klavier eerst, ten slotte door allen, sluit deze merkwaardige en in alle opzichten fraaie compositie, welke thans voor het eerst hier ter stede werd gemaakt. De componist-pianist werd zeer warm toegejuicht. Men had zijn groote talenten als produceerend en reproduceerend kunstenaar weten te waardeeren, hoewel deze niet sterk genoeg op den voorgrond kwamen en van gene heden de aandacht, door de attentie aan laatstgenoemde gewijd, min of meer werd sigeld.

De ouverture, die Meistersinger von Nürnberg van Richard Wagner was 't laatste nummer van den avond. Schitterend werd zij ten gehoor gebracht evenals Tschikowsky's geliefde Symphonie. Beide bezorgden Mengelberg en het orkest een daverend applaus.

ART AND LITERATURE.

Concert Hall.

Rachmaninoff

At the last subscription concert, the Russian S.V. Rachmaninoff performed as pianist and composer. He was born in 1873 in the Novgorod Governorate and was a student (from 1882–1885) of the St. Petersburg Conservatory and (from 1885–1892) of the Moscow Conservatory.

Rachmaninoff creates with his barrdless oval his short-cropped light brown hair, his slender stature and simple movements in his performance give the impression of a man who does it alone, solely for the sake of art and its honest practice, and thus scorns all romantic or decadent affectation. And his playing is in harmony with this.

An overly dramatic pursuit of effect through stark contrasts in melodic nuances and dynamics, by allowing the triumph over the difficulties of technique to come to the fore too much, through a pretentious pushing forward of the themes, but a warm-coloured and sensitively nuanced delivery, simple singing of the motifs, rare and well-matched crescendos, playing suncor and impressive forte in a particularly accomplished, brilliant and supple mechanics.

Yet, not as much as we would have liked, could we enjoy these beautiful things. The work of his choice does not allow this; it was a Concerto (no. 2 opus 18) of original composition, in which the concertante instrument, however, appeared very little as an actual solo instrument and only in the third movement gave the pianist the opportunity to let us form an opinion of its value.

The opus shows a kinship with the work of the master's compatriot Tchaikovsky, whose *Symphonie Pathétique* opened the program in both its outward and inward essence. The first movement, "Moderato", beginning with a few measures of the first motif for solo piano, bears a tender, passionate character; the second "Lento" is briefly interrupted in an eligible manner by an agitated counter-theme. After a very short introduction for orchestra, the flute introduces the main theme; the piano acts as the principal accompanying instrument, the orchestra and then the piano take over the theme. This is initially accompanied mainly by the violins, later, at the repetition of the motif, by the low string instruments, whereby the piano comes much more to the fore. The aforementioned second motif is heard first in the keyboard, which is led by this and the entire orchestra into a powerful but somewhat brusque ff climax, followed by a short Cadenza (for piano). The repetition of motif 1, but varied in instrumentation, concludes this movement. The third movement, *Allegro Scherzando*, is very lively and begins with a Mazurka-like motif briefly introduced by the orchestra and initiated by the piano. A sultry, flowing "Vocal Group" of a somewhat tender, sombre nature contrasts beautifully with this, given first to the altos, then to the keyboard.

It would have pushed the impression of the first motif far away, had it not suddenly been heard again by the orchestra, then by the piano, and subsequently raised by the strings. With a powerful repetition of Theme II, first by the keyboard, and finally by everything, this remarkable and in every respect beautiful composition, which was now created for the first time in the city, concludes. The composer-pianist was very warmly applauded. His great talents as a producing and reproducing art were appreciated according to one's judgment,

although these did not come strongly enough to the fore, and today attention was more or less diverted by the attention devoted to the latter.

The overture, *Die Meistersinger von Nürnberg* by Richard Wagner, was the final piece of the evening. It was performed brilliantly, as was Tchaikovsky's beloved Symphony. Both earned Mengelberg and the orchestra thunderous applause.

L

[Translation: Google]